

Božično drevesce.

Spisal Václav Kosmák. Preložil Jožef Gruden.

ako prijetno je sedeti na sveti večer v domačem krogu za mizo. Svetilka jasneje sveti; peč topleje greje; dà, soba ni samasebi več podobna, tako je krasna! Prt na mizi se sveti v slovesni beloti, jed diši, radost sije iz oči in lic, po večerji pa zatrobi¹⁾ zunaj v mrzlo zvezdnato noč pastir ter počí z bičem, oče pa pripoveduje otrokom o betlehemskih pastirčkih, kako se jim je angel prikazal, ter o preljubem, milostnem Jezusčku.

Tudi pri učitelju Jugu je bilo tako na sveti večer.

V blaženi ljubezni so bili zbrani krog pogrnjene mize, in gospodu učitelju, ki je imel triletno Anico v naročju, je tekla beseda iz ust kakor med.

Deklica se je igrala z njegovo temno brado ter gledala s plavičnimi očmi na mater, ki se je ljubko nasmihala. Drugi trije otroci, Jožek, Vladimir ter dvanajstletna Ludmila so se stiskali k materi in babici, ki je sedela na prvem mestu z novo ruto na glavi.

Med očetovim pripovedovanjem je mati vstala ter odšla kakor po oprasku iz sobe.

Ko je ura odbila sedem, je zapel zvonček, vrata druge sobe so se odprla, in otroci so veselo vzkliknili. Veliko, blesteče božično drevesce jih je vabilo z raznimi darovi. Usuli so se k njemu. Oče z babico za njimi. Občudovali so zlate orehe, krasna jabolka in raznovrstne igrače. Ali nihče se ni upal dotekniti drevesca; v svetem spoštovanju so stali okrog njega. Zrli so dol na tla, kjer je stal iz lepenke postavljeni hlev, v hlevu jaslice z Jezusčkom, sv. Jožef in devica Marija.

¹⁾ V Čehih hodi na Sveti večer vaški čuvaj z dolgim rogom od hiše do hiše. Zdajpazdaj zatrobi v spomin na betlehemske pastirje. Navadno hodi z njim deček, ki pobira darove.

Glejte, je rekel oče, „to vam pošilja Jezusček, to je vse vaše — babica vam bo razdelila. Ali najprej zahvalite Jezusčka in zapojte mu“.

Sedel je za klavir ter zaigral in zapel v radostnem navdušenju, kakor bi bil sam otrok med svojimi otroki. Mati in dekla, ki sta stali med vrati, sta peli z njimi.

Oj, Kristus se nam je rodil,
Radujmo se!
Zaklenjen raj nam spet odprl,
Radujmo se!

Babici je zalesketala solza v očeh, in sam gospod učitelj, pogledavši h koncu pesmi na jaslce pod drevesom, je bil toli ginjen, da ni mogel peti. Ko je pesem utihnila, je razdelila babica otrokom darove.

Črez nekoliko časa je rekel starejši deček Vladimir: „Oče, nekdo gleda skozi okno“.

„Marijana,“ je dejal gospod učitelj dekli, „poglej, kdo je — ali ne podi ga od okna.“

Marijana skoči iz hiše, a kmalu se vrne ter reče: „Ošabnov Tonček je pod oknom“.

„Ubogo dete“, vzdihne babica, „matere nima, a oče se gotovo potika kje po krčmah!“

„Pripelji ga noter, naj se z nami raduje!“ veli gospod učitelj dekli: „Na ta večer niso hoteli Betlehemčani sprejeti device Marije — ne smemo jih posnemati“.

Dekla privede v sobo desetletnega, od mraza drgetajočega dečka.

„Kaj pa delaš zunaj pod oknom?“ ga vpraša gospod učitelj; „zakaj nisi doma?“

„Doma ni zakurjeno; Bog vé, kdaj pridejo oče domov“, potoži deček.

„Ali si že večerjal?“ ga vpraša učiteljica.

„Oče so mi dali štiri vinarje“, zaihti revček z udušenim glasom; „kupil sem si zemljo!“ „Ubožec ne jokaj, čaki, večerjal boš pri nas“.

ln posadili so ga za mizo, nanegli mu vsega, kar so sami imeli, a ko se je deček najedel, so mu napolnili žepe s sadjem ter ga poslali domov.

Ko je babica legala spat, je molila še en očenaš za Ošabna, da bi mu Bog vdehnil večjo ljubezen do otroka.

Prelagatelj.

